

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: L. C. P. S.
nar. X, ev. č. X
státní příslušnost: K. r.
pobytem v ČR: X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky
sídlem nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2022, č. j. OAM-953/ZA-ZA11-P07-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí žalobních argumentů

2. Žalobce v žalobě uvedl, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí. O udělení mezinárodní ochrany požádal z důvodu obavy o svou bezpečnost v zemi původu, přičemž žalovaný tuto bezpečnostní hrozbu v napadeném rozhodnutí zlehčil. Se situací žalobce se dostatečně nevypořádal a persekující chování policie vůči žalobci zlehčil, protože posoudil špatně skutkový i právní stav. V pohovoru žalobce popsal incident, během něhož vnikla do domu žalobce policie a dopustila se na něm fyzického násilí. Bez jakéhokoli dotazování jej začala bít. Zřejmě kvůli chybě v tlumočení v době pohovoru toto nebylo více v napadeném rozhodnutí rozvedeno. Žalovaný se tedy nevypořádal s fyzickým násilím ze strany kubánské policie.
3. Dále žalobce uvedl, že jeho vztah s partnerkou L. B. je natolik vážný, že se spolu nyní snaží o umělé oplodnění po předchozích nezdarech přirozenou cestou. Vycestováním žalobce z ČR by pak došlo k vážnému zásahu do jeho rodinného a soukromého života.
4. S ohledem na výše uvedené vady napadeného rozhodnutí navrhl žalobce soudu, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný ve svém vyjádření označil podanou žalobu za nedůvodnou. Uplatněné námitky nijak neprokazují to, že by žalovaný porušil správní řád nebo zákon o azylu. Žalovaný postupoval v souladu se zákony, protože nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné nebo nezákonné. Žalovaný zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce uvedl, a opatřil si potřebné podklady, z nichž zjistil objektivní informace pro rozhodnutí. Žalobce nesplnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.
6. V řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem v žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla údajná obava žalobce z policejní represe, dále špatná ekonomická situace na Kubě a dále společné soužití s přítelkyní v ČR, s níž chtěl založit rodinu.
7. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nemůže ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce totiž výslovně uvedl, že ve vlasti žádné problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení neměl. Ze své vlasti opakovaně bez jakýchkoli problémů vycestoval nejen do ČR a opětovně se tam zase vracel, aniž by mu v tom kdokoli bránil nebo měl v této souvislosti žalobce jakékoli problémy. Tvrzení o údajné policejní represí žalovaný označil za účelově uvedená a zcela nevěrohodná. Žalobce nebyl nikdy ve vlasti trestně stíhán, zadržen nebo vyslýchán. Pokud žalobce vycestovával z Kuby a zase se tam opakovaně vracel, pak to činil oficiální cestou, přes oficiální hraniční přechody, na základě vlastního cestovního dokladu a nikdo mu v tom nijak nebránil. Takto nevypadá policejní represe.

8. Žalovaný připustil, že ekonomická situace na Kubě je horší než např. v ČR, avšak postihuje veškeré obyvatelstvo země bez ohledu na rasu, národnost nebo jinou azylově relevantní charakteristiku konkrétních skupin osob. Nejde tedy o jakoukoli diskriminaci či pronásledování žalobce ze strany kubánských státních orgánů. Snaha o zlepšení si ekonomické situace není podřaditelná pod důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.
9. K tvrzení žalobce, že by chtěl na území ČR zůstat pracovat a žít se svou přítelkyní, žalovaný uvedl, že prostá legalizace pobytu, ať již za účelem sloučení rodiny, zaměstnání nebo z jiných důvodů, není obsažena mezi taxativně vypočtenými důvody v § 12 písm. b) zákona o azylu, a nemůže tak být důvodem pro udělení azylu. Azyl je specifickým institutem mezinárodní ochrany, který slouží k ochraně osob před porušování jejich lidských práv, a nikoliv k legalizaci pobytu v ČR. Pro tyto účely je třeba využít institutů zákona o pobytu cizinců na území ČR. Tyto již žalobce v minulosti opakovaně využil, když v ČR pobýval na základě pracovního víza a následně i pracovního pobytu. Uvedené mechanismy jsou mu tedy známy. Na tom nic nemůže změnit ani to, že v současné době jsou možnosti legalizace pobytu žalobce omezené, a to nejen z důvodu uloženého správního vyhoštění pro nelegální pobyt, ale také pro spáchané násilí vůči jeho přítelkyni a životní družce, kdy byl žalobce dne 22. 4. 2021 odsouzen Okresním soudem v Novém Jičíně k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců za pokus o znásilnění a ublížení na zdraví.
10. Účelovost žádosti o udělení mezinárodní ochrany prokazuje i to, že žalobce o tuto ochranu požádal až v říjnu 2022 poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění z území ČR, a současně bez existence objektivní překážky až po několika letech opakovaného pobytu v ČR. Ostatně žalobce ani při řízení o správním vyhoštění neuváděl žádné důvody, které by mu měly bránit v návratu do vlasti. K předchozím návratům do vlasti pouze uvedl, že se tam vracel v rámci výkonu práce v ČR na dovolenou a rovněž za účelem návštěvy své matky. Ze všech svých dovolených se následně bez problémů vždy do ČR vrátil. K odchodu z vlasti a k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy žalobce nevedly žádné objektivní problémy, natož pak pronásledování v zemi původu ve smyslu zákona o azylu.
11. Žalovaný dále označil za nepravdivé tvrzení žalobce, že mu byl špatně tlumočen obsah pohovoru. Jednalo se o kvalifikovanou tlumočnici z jazyka španělského, přičemž celý pohovor byl žalobci zpětně přetlumočen a následně žalobce protokol o pohovoru bez připomínek vlastnoručně podepsal. Na základě toho žalovaný označil uplatněnou námitku za zcela irelevantní.
12. Ke sdělení žalobce, že chce na území ČR zůstat kvůli své přítelkyni, jež je občankou ČR, a s níž již 3 roky žije a plánuje založit rodinu, žalovaný zopakoval, že azyl je zcela specifickým institutem mezinárodní ochrany, jež slouží k ochraně osob před porušování jejich práv, a nikoliv k legalizaci pobytu v ČR. Současně však žalovaný uvedl, že v případě žalobce neshledal, že by tento měl na území ČR tak hluboké rodinné vazby, že by jejich přerušení mohlo znamenat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života nebo dokonce ohrožení závazků ČR vyplývajících z čl. 8 Úmluvy o

základních lidských právech a svobodách. V této souvislosti žalovaný odkázal i na recentní judikaturu NSS.

13. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Zdejší soud přezkoumal za podmínek uvedených v § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání v rozsahu uplatněných žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
15. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalovaného, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana v žádné z jejích možných forem. Žalovaný tedy neudělil žalobci azyl ani doplňkovou ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, přičemž v intencích těchto ustanovení rozčlenil i odůvodnění svého negativního rozhodnutí. Žalobce svoji žalobu argumentačně směřoval pouze proti neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu, popř. neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Ostatní závěry žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu žalobce nijak nerozporoval. Na základě toho se krajský soud nebude dále zabývat přezkumem těchto nenapadených pasáží napadeného rozhodnutí, když je lze pokládat za bezrozporné, resp. souladné se zákonem. Naproti tomu přezkoumá v plném rozsahu dle uplatněných žalobních bodů důvody neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 a § 14a odst. 1 a 2 písm. b) a d) zákona o azylu.
16. Soud předem obecně k věci uvádí, že institut azylu slouží osobám, které jsou v zemi původu pronásledovány ze zákonem stanovených důvodů, a současně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv jiných problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Udělení mezinárodní ochrany lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43).
17. Žalobce v žalobě potvrdil důvody podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které byly jednoznačně objasněny i v průběhu správního řízení. Důvodem podané žádosti byly žalobcem tvrzené údajné obavy z policejní represe, které měl být údajně svědkem v roce 2019, dále špatná ekonomická situace na Kubě, a dále společné soužití s přítelkyní v ČR a založení rodiny. Své důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobce podřazuje pod ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, popř. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) a d) zákona o azylu.
18. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec, ad a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo ad b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

19. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje mučení nebo nelidské nebo ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu. Podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
20. Soud nejprve ověřil z předloženého správního spisu i napadeného správního rozhodnutí skutková zjištění žalovaného a rovněž jeho skutkové a právní závěry v posuzované věci.
21. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 24. 10. 2022. Jedná se o první žádost žalobce o mezinárodní ochranu. Dne 31. 10. 2022 poskytl údaje k podané žádosti a ještě téhož dne s ním byl proveden pohovor za přítomnosti tlumočnice ze španělského jazyka. V rámci toho žalobce uvedl, že se narodil v obci A., 50 km od H., a tam také do svého odjezdu žil, má tam hlášený pobyt. Je kubánským státním příslušníkem, hovoří pouze španělsky, je svobodný a bezdětný. Zdravotní stav má dobrý, i když na zvýšený krevní tlak bere léky. Vyznává náboženství pocházející z Afriky – Joruba. Nikdy nebyl členem politické strany či skupiny a nebyl ani politicky aktivní. Pokud jde o předchozí pobyty ve státech EU, pak žalobce pobýval pouze v ČR, a to na základě pracovního víza. Poprvé vycestoval z vlasti v roce 2019 letecky do Švýcarska, a odtud pokračoval letecky do ČR. Zde 3 měsíce pracoval, pak se závod uzavřel a žalobce se vrátil domů. Na Kubě byl asi 4 měsíce, pak znovu odcestoval letecky přes Švýcarsko do ČR. V červenci 2021 odjel opět domů, kde zůstal asi 8 nebo 10 dnů. Pak letecky přes Francii přicestoval do ČR. Na území ČR naposledy vstoupil leteckou v srpnu 2021. V ČR má žalobce podle svých slov partnerku L. B., která je státní příslušnicí ČR a má 29 let. V údajích k podané žádosti žalobce jako důvod této žádosti uvedl, že nemůže žít na Kubě z politických důvodů. K dotazu žalovaného v průběhu pohovoru žalobce toto své tvrzení upřesnil tak, že na Kubě měl problémy s vládou a policií. Konkrétně v roce 2019, než odjel do ČR, tak byl doma a měl otevřené dveře. V tom mu do domu vběhl člověk, kterého policie pronásledovala a následně žalobce napadla. Pak policie odešla. Na opakovaný dotaz, proč nemůže žít na Kubě z politických důvodů, žalobce uvedl, že měl na mysli to, co již uvedl. Doplnil, že na Kubě postupy policie ovlivňuje vládní režim. Také potvrdil, že následně již nebyl v této souvislosti policií kontaktován, ani s ním nebyl sepsán žádný protokol. K dotazu na problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií či armádou žalobce uvedl, že se mu poté stávalo, že byl policií častěji kontrolován, nebo chtěli vidět jeho doklady. Ukázáním dokladů to ale skončilo. Důvody takového chování policie žalobce spojoval s člověkem, který vtrhl k němu domů. Žádné jiné potíže s policií žalobce neměl. Pouze ekonomická situace je na Kubě špatná. V roce 2019 a 2021 se žalobce vracel na Kubu proto, že tam jel na dovolenou a chtěl vidět maminku, která je již stará. V roce 2021 žalobce neměl na Kubě žádné potíže s policií. K otázce, proč údajné problémy s policií nezmínil v policejním protokolu ze dne 6. 10. 2021 v průběhu řízení o jeho správním vyhoštění, žalobce uvedl,

že to nezmínil proto, že si myslel, že zde bude moci dále pracovat. V případě návratu do vlasti se žalobce bojí podobné policejní represe, jak ji už zažil v roce 2019, a dále špatné ekonomické situace. Na Kubě pracoval jako trenér házené. Na Kubě stále žije jeho maminka a sestra. Důvodem jeho vycestování do ČR v roce 2019 bylo to, že na Kubu dorazili zástupci české firmy a poptávali lidi pro práci v ČR. Žalobce se rozhodl této možnosti využít, od firmy dostal pracovní smlouvu a pak si na ambasádě sám vyřídil pracovní vízum. Žádné potíže s vyřízením víza ani s vycestováním z vlasti neměl. Vyřízení víza trvalo asi týden, a také jeho prodloužení proběhlo bez problémů. V ČR žalobce pobýval nejprve na základě pracovního víza, a pak měl pracovní povolení. K ukončení pobytu v ČR žalobce vysvětlil, že v říjnu 2021 byl v Kopřivnici kontrolován Policií ČR, která mu sdělila, že v ČR pracuje bez platného povolení, což netušil. Domníval se, že jeho pracovní agentura vše zařídila. Následně s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Po skončení jeho pobytu v ČR požádal dle rady OPU o mezinárodní ochranu. K dotazu žalovaného také uvedl, že v ČR nebyl trestně stíhán. Následně byl upozorněn, že podle trestního rejstříku byl v roce 2021 v ČR odsouzen. Žalobce k tomu uvedl, že se zmíněnou partnerkou byli opilí a partnerka na něj zavolala policii, protože se k ní choval násilně. Když později chtěla své obvinění stáhnout, bylo jí údajně sděleno, že to není možné. Žalobci byl uložen dvouletý podmíněný trest odnětí svobody. V současné době žalobce žije v K. se svojí partnerkou L. B., s níž by chtěl zde v ČR zůstat a založit rodinu. Žijí spolu 3 roky. Žalobce je bez práce, živí ho jeho partnerka. Žalobce již následně nechtěl uvést žádné nové skutečnosti ani doložit žádné doklady na podporu svých tvrzení. Také využil svého práva na zpětné přetlumočení protokolu o pohovoru, přičemž k zápisu otázek a odpovědí neměl žádné námitky a protokol poté vlastnoručně podepsal.

22. Krajský soud má zato, že na základě výše provedených skutkových zjištění (dle tvrzení žalobce) učinil žalovaný správné skutkové a právní závěry ve věci. Nutno také poukázat na to, že žalovaný obstaral dostatečné a relevantní informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Kubě. Konkrétně vycházel z Informace OAMP, Kuba, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 12. 7. 2022, dále z Informace MZV ČR, Kuba, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 18. 3. 2022 a dále ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2021, Kuba ze dne 4. 10. 2022. Podstatné zjištění učinil žalovaný také z výpisu z evidence Rejstříku trestů ČR, z něhož vyplynulo, že se žalobce dopustil násilného trestného činu a přečinu vůči své partnerce. Konkrétně šlo o pokus o znásilnění a ublížení na zdraví, za což byl odsouzen rozhodnutím Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 19. 2. 2021, sp. zn. 19 T 19/2021, k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců s odkladem na zkušební dobu 2 roky (v právní moci dne 22. 4. 2021).
23. Žalobce v průběhu správního řízení i žalobního řízení nijak nezpochyboval zajištěné podklady ani informace z nich plynoucí, doplnění podkladů nenavrhoval, žádné důkazy nedokládal a neuváděl ani nové skutečnosti či informace. Naopak ve správním řízení uvedl, že mu postačí pouze sdělení obsahu uvedených podkladů a nepotřebuje se s obsahem těchto podkladů blíže seznamovat. Žádné další skutečnosti nebo nové informace uvádět nechtěl, neboť podle něj již uvedl vše, co chtěl uvést, a nemá co nového

dodat. Pokud nyní v žalobě žalobce namítá, že v důsledku chybného tlumočení při pohovoru se žalobcem nebylo více rozvedeno v rozhodnutí napadení žalobce kubánskou policií, pak této ničím nepodložené námitce nemohl krajský soud přisvědčit. Pohovor se žalobcem, včetně jím podané žádosti o mezinárodní ochranu, byly tlumočeny kvalifikovanou tlumočnicí z jazyka španělského Mgr. M. V. (průkaz tlumočnicka založen ve správním spise na str. 9). Z obsahu protokolu o pohovoru se žalobcem ze dne 31. 10. 2002, založen ve správním spise, vyplývá, že celý obsah pohovoru byl žalobci zpětně přetlumočen a žalobce neměl k jeho obsahu, resp. k zápisu otázek a odpovědí, žádné námitky, pročež protokol bez připomínek schválil vlastnoručním podpisem, stejně jako ostatní účastníci tohoto pohovoru. Soud tak ve shodě s žalovaným považuje nyní uplatněnou námitku proti tlumočení pohovoru za zcela irelevantní a neodpovídající realitě.

24. Ve shodě s argumentací žalovaného dospěl krajský soud k závěru, že žalobce nenaplnil azylové důvody ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V průběhu správního řízení (i žalobního řízení) neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu posledně citovaného zákonného ustanovení, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce v průběhu správního řízení výslovně sdělil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany a nebyl nijak politicky aktivní. Současně neuváděl, že by ve své vlasti jakkoliv uplatňoval politická práva a svobody, nebo že by v této souvislosti čelil pronásledování nebo jiným problémům s kubánskými státními orgány. Výslovně popřel, až na jeden popisovaný incident s policií, že by měl s kubánskými státními orgány jakékoliv potíže. Z Kuby vycestovával opakovaně bez problémů a rovněž se tam bez jakýchkoliv potíží vracel. Vždy přes oficiální hraniční přechody a za použití oficiálních cestovních dokladů. Jelikož žalobce nenaplnil důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, nebyl mu podle tohoto ustanovení po právu azyl udělen.
25. Na základě skutkových zjištění nebylo možné, ve shodě s žalovaným, učinit ani pozitivní závěr o tom, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.
26. V průběhu správního řízení žalobce vyličil svůj azylový příběh a výslovně uvedl, že ve své vlasti neměl žádné problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině nebo politickému přesvědčení. Potvrdil také, že ze své vlasti opakovaně bez jakýchkoliv problémů vycestovával nejen do ČR a opětovně se tam zase vracel, přitom neměl žádné problémy a nikdo mu v tom nebránil. Pokud se týká žalobcem tvrzené policejní represe, kdy jej měla údajně napadnout policie v jeho domě, protože mu tam vběhl policií pronásledovaný člověk, pak se soud musel ztotožnit s argumentací žalovaného v napadeném rozhodnutí a označit tato tvrzení žalobce za zcela účelová a nevěrohodná. Pomine-li soud absurditu takové situace, kdy mohlo jít maximálně o náhodný střet žalobce s policií během jejího zásahu proti neznámé osobě, není možné z tohoto tvrzení žalobce dovodit, že na Kubě již nemůže z politických

důvodů žít, protože tam měl problémy s vládou a policií. Tvrzený incident žalobce nijak nedoložil a jeho uskutečnění nevyplývá ani z dalších okolností tvrzeného azylového příběhu žalobce. Pokud k tomuto incidentu vůbec došlo, pak s tímto nekorespondují další skutečnosti, které potvrdil sám žalobce ve své výpovědi. Z jeho sdělení vyplynulo, že s ním policie v souvislosti s incidentem nesešla žádný protokol, ihned po incidentu odešla a již nikdy v této souvislosti žalobce nekontaktovala. Žalobce nebyl nikdy vyslýchán, zadržen nebo dokonce trestně stíhán. S uvedeným nekoresponduje ani další tvrzení žalobce, že mu byly na Kubě často kontrolovány doklady, což spojoval s popsáním incidentem. I toto tvrzení považuje soud (i žalovaný) za zcela nevěrohodné a ničím nepodložené. V kontrastu s tím totiž stojí žalobcem popisovaný průběh kontrol dokladů bez jakýchkoliv potíží či negativních důsledků pro osobu žalobce. I po uvedeném incidentu (v roce 2019) žalobce z Kuby opakovaně vycestovával a opakovaně se na Kubu vracel, přitom oficiální cestou přes oficiální hraniční přechod na mezinárodním letišti za použití vlastního cestovního dokladu, aniž by mu v tom někdo bránil nebo toto cestování ztěžoval. Uvedené v žádném případě nevypadá jako policejní represe, o niž se snaží žalobce zdejší instituce přesvědčit.

27. Žalobce v této souvislosti v žalobě namítal, že se žalovaný dostatečně nevypořádal se situací žalobce, resp. s fyzickým násilím ze strany kubánské policie a perzekuci vůči žalobci pouze zlehčil. Uvedené tvrzení žalobce se nezakládá na pravdě. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný zabýval v dostatečném rozsahu tvrzenými problémy žalobce v zemi původu, avšak dospěl k závěru, že jsou zcela nevěrohodná a neprokazují naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu podle § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Žalovaný použil v napadeném rozhodnutí podobnou argumentaci jako zdejší soud ve výše provedeném výkladu. S údajným fyzickým násilím či perzekucí ze strany kubánské policie se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal. Údajné napadení policií nijak nezlehčoval, pouze v řízení ověřil a následně i popsal, že jde o účelově tvrzené a velmi nepravděpodobné okolnosti. Vzhledem k tomu, že žalobce opakovaně vycestovával z vlasti a následně se do ní zase vracel, nemohl být zájmovou osobu v hledáčku kubánských úřadů. Žalobcem tvrzená obava z policejní represe v případě jeho návratu do vlasti tak není důvodná.
28. Dalším tvrzeným důvodem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla špatná ekonomická situace na Kubě. Žalobce si tam údajně nemohl dostatečně vydělat, a proto v roce 2019 přijal na Kubě nabídku české firmy na práci v ČR, kam na základě pracovního povolení opakovaně vycestoval. V této souvislosti je však třeba uvést, že snaha o zlepšení si ekonomické situace není podřaditelná pod důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Ačkoliv je ekonomická situace na Kubě zcela jistě horší, než např. v ČR, postihuje veškeré obyvatelstvo země bez ohledu na azylově relevantní charakteristiku konkrétních skupin osob. Nejde tedy o diskriminaci či pronásledování osob ze strany kubánských státních orgánů, nýbrž o důsledek objektivní finanční krize v zemi, která zasahuje řadu zemí světa.
29. Posledním tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo to, že žalobce chtěl v ČR zůstat pracovat a žít se svou přítelkyní, občankou ČR, s níž podle svého tvrzení žije již 3 roky a plánuje s ní založit rodinu. K tomu je třeba uvést, že prostá legalizace pobytu žalobce za účelem sloučení rodiny, zaměstnání nebo z jiných důvodů,

není obsažena mezi taxativně vypočtenými důvody v § 12 písm. b) zákona o azylu, pročez nemůže být důvodem pro udělení azylu.

30. Institut mezinárodní ochrany je zcela výjimečným institutem umožňujícím legální pobyt na území ČR. Přitom ho nelze zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu upravené v zákoně o pobytu cizinců. Výčet důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v § 12 a § 14a zákona o azylu je taxativní, pročez z jiných důvodů nelze azyl udělit. Potřeba žalobce legalizovat si na území ČR další pobyt z důvodů jím tvrzených, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť řízení o jejím udělení v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců. Právní úpravu pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), jehož institutů měl žalobce využít. V této souvislosti již NSS v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, vyslovil, že *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“*
31. Ve shora uvedené souvislosti soud konstatuje, že azyl je naprosto specifickým institutem mezinárodněprávní ochrany, přičemž slouží k ochraně osob před porušováním základních lidských práv a nikoliv k „běžné“ legalizaci pobytu v ČR. Pro tyto účely je třeba využívat některý z institutů zákona o pobytu cizinců. Žalobce v minulosti opakovaně pobýval na území ČR na základě pracovního víza i pracovního pobytu, a jsou mu tedy příslušné mechanismy známy. V současné době má však možnosti legalizace svého pobytu na území ČR omezené, a to nejen pro uložení správního vyhoštění pro nelegální pobyt, ale také pro násilný trestný čin spáchaný právě proti jeho údajné přítelkyni a životní družce L. B., za což byl dne 22. 4. 2021 odsouzen rozhodnutím Okresního soudu v Novém Jičíně k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců s podmíněným odkladem na 2 roky (za pokus o znásilnění a ublížení na zdraví).
32. Krajský soud také poukazuje na zjevnou účelovost podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Sám žalobce totiž potvrdil, že poprvé z vlasti vycestoval v roce 2019 letecky do Švýcarska, odtud letecky do ČR, kde 3 měsíce pracoval a po uzavření závodu se vrátil do vlasti. Na Kubě pobyl 4 měsíce a pak znovu odcestoval letecky přes Švýcarsko do ČR. V červenci 2021 odjel opět na Kubu, zde zůstal asi 8 – 10 dnů a pak opět letecky přes Francii přicestoval do ČR. Naposledy na území ČR vstoupil letecky v srpnu 2021. Přitom však požádal o mezinárodní ochranu až v říjnu 2022, tedy poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění z území ČR. Zde krajský soud poukazuje na rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2006, sp. zn. 2 Azs 137/2005, podle něhož, *„je o azyl nutno požádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (...).“*
33. V posuzované věci však žalobce požádal o mezinárodní ochranu bez existence objektivní překážky až po několika letech opakovaného pobytu na území ČR a zejména až po

uložení správního vyhoštění, neboť na území ČR pobýval bez platného pobytového oprávnění. A rovněž poté, co byl rozhodnutím Okresního soudu v Novém Jičíně odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců s podmíněným odkladem na 2 roky za pokus o znásilnění a ublížení na zdraví vůči jeho družce. Tento postup žalobce nesvědčí o jeho palčivé potřebě ochrany, nýbrž prokazuje účelovost jeho jednání, kterým se pouze snaží prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu domoci legálního pobytu na území ČR, aby se vyhnul nucenému vycestování do země původu. Žalobce ve správním řízení neuváděl naprosto žádné důvody, které by mu měly bránit v návratu do vlasti, což následně vysvětloval tak, že se domníval, že bude moci na území ČR dále pracovat. Ke svým dřívějším návratům do vlasti žalobce uváděl, že se tam vracel v rámci výkonu práce v ČR na dovolenou a rovněž za účelem návštěvy své matky. To rozhodně nesvědčí o jakýchkoli obavách žalobce z návratu do vlasti. Ze všech svých dovolených v zemi původu se žalobce následně bez potíží do ČR vrátil. Lze tak mít za prokázané, že jediným skutečným důvodem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha o legalizaci pobytu žalobce v ČR za účelem dalšího výkonu zaměstnání. K odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR žalobce nevedly žádné objektivní problémy, natož pak pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

34. Soud z procesní opatrnosti uvádí dále také to, že žalobce neuvedl a soud (i žalovaný) nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Vzhledem k uplatněným žalobním námitkám by mohla připadat v úvahu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) nebo d) zákona o azylu. V prvním případě se jedná o důvodné obavy cizince, že v případě jeho návratu do vlasti by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání. V druhém případě musí být zjištěny důvodné obavy cizince, že pokud by byl vrácen do země původu, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy v případě, že by jeho vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Uložení nebo vykonání trestu smrti či ohrožení života nebo lidské důstojnosti v situaci ozbrojeného konfliktu v případě žalobce není na místě, ostatně takové skutečnosti ani žalobce nenamítal.
35. Nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žadatele o azyl ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, přičemž při interpretaci „nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu“ je vycházeno z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Pouhá možnost špatného zacházení ještě nemá za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Ponižení či pokoření, které případný ponižující trest provázejí, musí dosáhnout mimořádného stupně úrovně. Nebezpečí musí být také reálné a bezprostředně hrozit. V případě žalobce však nic takového nenastalo. Žalobce v průběhu správního řízení neuváděl žádné konkrétní závažné problémy s kubánskými státními orgány či bezpečnostními složkami, které by ve vlasti měl. Naopak výslovně popřel jakékoliv problémy s těmito orgány, stejně tak popřel, že by byl v zemi původu trestně stíhán anebo že by byl ze strany státních orgánů mučen či s ním bylo nelidsky a ponižujícím způsobem zacházeno. Naproti tomu v ČR již byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 22. 4. 2021 za pokus o znásilnění a ublížení na zdraví vůči své družce, a to na 12 měsíců odnětí svobody se zkušební dobou 2 roky. V souvislosti s výše popsáním incidentem – údajným napadením žalobce kubánskou

policií v roce 2019 soud znovu připomíná (stejně jako ve výkladu shora), že tvrzení žalobce jsou nevěrohodná a zjevně účelově vedená. Sám žalobce totiž vypověděl, že s ním policie v této souvislosti nesešla žádný protokol, ihned po incidentu odešla a nikdy poté již jej nekontaktovala. Žalobce nebyl nikdy vyslýchán, zadržen ani trestně stíhán. Pokud žalobce tvrdil, že mu byly v souvislosti s incidentem na Kubě často kontrolovány doklady, pak toto je nutné odmítnout jako ničím nepodložené tvrzení. Žalobce bez potíží opakovaně vycestovával ze země původu a opakovaně se tam zase vracel. Používal k tomu oficiální hraniční přechody na mezinárodním letišti a vlastní cestovní doklad. Žalobce v souvislosti s tímto cestováním nepociťoval jakékoliv problémy a ani to, že by mu v tom někdo bránil. V uvedeném postupu nebylo možné shledat ani náznak policejní represe ve vztahu k osobě žalobce, a tudíž nebyly shledány reálnými ani jakékoliv eventuální obavy žalobce z jeho mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, kterým by měl ve vlasti čelit v případě jeho návratu. Na základě výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti a dále po posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a též aktuálních informačních pramenů bylo možné dospět k závěru, že by mu v případě návratu do vlasti nehrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

36. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečností tvrzených žalobcem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. K tvrzení žalobce, že by v ČR chtěl zůstat se svou přítelkyní, občankou ČR, s níž podle něj již 3 roky žije a plánuje založit rodinu, zkouší IVF, soud uvádí, že rodinné vazby na území ČR nezakládají důvod pro automatické udělení doplňkové ochrany či mezinárodní ochrany obecně. Zde je vhodné zopakovat, že azyl je specifickým institutem mezinárodněprávní ochrany, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv, nikoliv k legalizaci pobytu v ČR. Pro tyto účely mají cizinci využívat některý z institutů zákona o pobytu cizinců na území ČR. V případě žalobce nebylo shledáno, že by tento měl na území ČR tak hluboké rodinné vazby, že by jejich přerušování mohlo znamenat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života či dokonce ohrožení závazků ČR vyplývajících z čl. 8 Úmluvy o základních lidských právech a svobodách.
37. K námitce rodinných vazeb či zásahu do rodinného a soukromého života žalobce krajský soud odkazuje na závěry NSS v rozhodnutí pod sp. zn. 1 Azs 5/2011, z něhož vyplývá, že čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Dále podle usnesení NSS ze dne 22. 9. 2016, č.j. 6 Azs 167/2016-31, platí, že *„Je třeba poukázat i na stěžovatelem citovaný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 6. 2011 Nunez proti Norsku (stížnost č. 55597/09), v němž bylo shledáno, že pokud byl rodinný život založen v době, kdy dotčené osoby, věděly, že jejich migrační status je takový, že jejich rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý, je zásah do soukromého a rodinného života cizince v podobě vyhoštění nepřiměřený pouze výjimečně. Tím spíše to bude platit pro řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, jehož nepříznivý výsledek pro žadatele není spojen s bezprostřední nutností opustit území ČR.“*

38. V souvislosti s tvrzeným zásahem do rodinného a soukromého života musí soud ještě znovu připomenout, že žalobce byl dne 22. 4. 2021 odsouzen Okresním soudem v Novém Jičíně k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců se zkušební dobou na 2 roky, a to právě za pokus o znásilnění a ublížení na zdraví jeho družce. Tato okolnost svědčí naopak o tom, že pobyt žalobce na území ČR může jít i proti zájmům jeho údajné přítelkyně, pokud se na ní dopustil takového násilí. Žalobce vydává tuto osobu ve svých tvrzeních stále za svoji družku, nicméně nijak nedokládá trvání tohoto vztahu. Není tedy zřejmé, zda uvedená osoba je i nadále, přes násilný trestný čin, přítelkyní žalobce.
39. V zemi původu žije matka žalobce, a také sestra žalobce, s nimiž je žalobce v pravidelném kontaktu, a mohl by tak využít pomoci své rodiny v případě návratu na Kubu. Žalobce je dospělý a praceschopný muž, který může i za podpory své rodiny na Kubě realizovat svůj pracovní život ve vlasti, jak to činil před svým odchodem ze země původu. Žalobcem prezentované důvody jeho odchodu z vlasti jsou pouze snahou předložit v řízení o mezinárodní ochraně takové skutečnosti, které mu pomohou získat některou z forem mezinárodní ochrany. Pro případ svého návratu do země původu žalobce domýšlí krajní scénáře, aniž by tyto měly jakoukoliv reálnou spojitost s jeho azylový příběhem. Žalobce vycestoval z vlasti zcela legálně, na základě vlastního cestovního dokladu, který mu byl vystaven bez problémů, a přes oficiální hraniční přechod na mezinárodním letišti, aniž by měl jakékoliv problémy nebo mu v tom kdokoliv bránil. Pokud by byl žalobce pro kubánské úřady zájmovou osobou, zcela jistě by mu neumožnily opustit zemi.
40. Krajský soud má za to, že žalovaný provedl dostatečně podrobné dokazování, přičemž skutková zjištění, z nichž při svých závěrech vycházel, mají oporu ve správním spise. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem a zabýval se všemi okolnostmi případu, přitom srozumitelným způsobem zdůvodnil, proč není možné žalobci udělit mezinárodní ochranu. Rozhodující úlohu v řízení o udělení mezinárodní ochrany má právě žalobce, který podrobným vyličením svého azylového příběhu naplňuje povinnost tvrzení v daném řízení. Právě povinnost tvrzení má v těchto azylových věcech zásadní význam, neboť žalobce coby žadatel utváří svým tvrzením rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení. Žalobce během správního řízení jednak poskytl údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zde měl možnost uvést důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany, a jednak s ním byl proveden pohovor, v jehož rámci mohl uvést i další skutečnosti, které měl správní orgán vzít při posuzování žádosti v potaz. Žalobci bylo rovněž v řízení umožněno, aby doložil podklady, které by podporovaly jeho tvrzení. Žádné takové podklady žalobce nedoložil. Naopak žalovaný opatřil dle názoru krajského soudu dostatečně aktuální informace o zemi původu žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

41. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
42. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), nemá proto právo na náhradu

nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tedy nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. května 2023

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně